

**ФОНД ЗА ОРГАНИТЕ НА МЕСТНОТО
САМОУПРАВЛЕНИЕ
В БЪЛГАРИЯ - ФЛАГ ЕАД**
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И ИНДИВИДУАЛЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2017

Съдържание

Обща информация	1
Доклад за дейността	2
Индивидуален отчет за всеобхватния доход	19
Индивидуален отчет за финансовото състояние	20
Индивидуален отчет за промените в собствения капитал	21
Индивидуален отчет за паричните потоци	22
Пояснителни бележки	
1. Корпоративна информация	23
2.1 База за изготвяне	23
2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики	25
3. Приходи и разходи	33
4. Данъци върху дохода	34
5. Парични средства и парични еквиваленти	35
6. Вземания и предплатени разходи	35
7. Машини и съоръжения, програмни продукти	36
8. Инвестиции в дъщерно предприятие	36
9. Предоставени заеми	37
10. Задължения по заеми	38
11. Задължения към персонала и социалното осигуряване	38
12. Вземания (задължения) за корпоративен данък	38
13. Други задължения	39
14. Основен капитал и резерви	39
15. Разпределени дивиденти	39
16. Ангажименти и условни задължения	39
17. Оповестяване на свързани лица	40
18. Цели и политика за управление на финансовия рисков	40
19. Финансови инструменти	44
20. Събития след отчетната дата	45
Доклад на независимия одитор до едноличния акционер на ФОМСБ ФЛАГ ЕАД	

Обща информация

Съвет на директорите:

Добромир Проданов Симидчиев – председател
Пламен Тодоров Илиев – член
Добринка Веселинова Кръстева – член
Евгени Димитров Стоев – член
Надя Йорданова Данкинова – член и изпълнителен директор
Валерия Светославова Калчева – Бочукова – член
Юлия Петкова Цолова – Илиева – член

Адрес по регистрация

Гр. София, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19

Адрес на управление

Гр. София, ул. „6ти септември“ № 1, ет. 4

Правен консултант

Адвокатско дружество Лозанова и Грайсман

Обслужващи банки

Уникредит Булбанк
СИБанк
Банка ДСК

Одитор

Бейкър Тили Клиту и партньори ООД
1000 София
Ул. Стара планина № 5, ет. 5

**ДОКЛАД
за дейността на
„Фонд за органите на местно самоуправление в България – ФЛАГ“ ЕАД
за 2017 г.**

настоящият доклад е изготвен съгласно изискванията на чл. 23 от Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала и съгласно изискванията на Търговския закон.

1. Въведение

1.1. Обща информация за Фонда

Фонд за органите на местното самоуправление в България – ФЛАГ ЕАД е финансова институция, еднолично акционерно дружество, създаден на основание Разпореждане № 4 на Министерския съвет на Република България от 7 март 2007 г. като инструмент на държавната политика за регионално развитие.

ФЛАГ е самостоятелно юридическо лице с предмет на дейност възмездно финансиране на обекти на общинската инфраструктура и други проекти, както и съфинансиране изготвянето и изпълнението на проекти на Европейския съюз.

Мисията на ФЛАГ е да подкрепя българските общини в процеса на изпълнение на техните проекти, финансиирани по Оперативните програми или чрез други донорски програми.

1.2. Структура на капитала

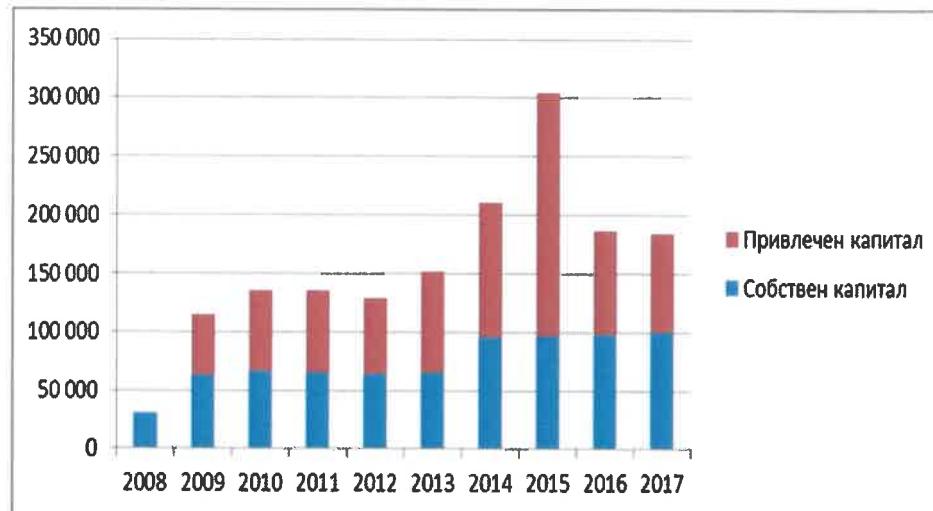
Кредитната си дейност Фондът осъществява чрез собствен капитал и чрез привлечен ресурс. Съотношението между собствения и привлечения капитал се поддържа в граници, съгласно коефициент, посочен в раздел 4, т. 4.8.

В таблицата по-долу са отразени промените в капитала на Фонда през годините. През 2008 г. е внесен стартовият акционерен капитал на дружеството, а през 2009 г., със стартирането на кредитната дейност на дружеството, започва усвояването на суми от Заемното споразумение с ЕБВР. Най-високият размер на привлечен капитал се регистрира през 2015 г. Това е годината, в която портфейът на ФЛАГ достига най-високи стойности. Причината е краят на първия програмен период 2007 – 2013 г. и необходимостта всички проекти да бъдат финализирани и разплатени до 31.12.2016 г.

От таблицата се вижда, че дружеството всяка година увеличава собствения си капитал, с изключение на 2011 и 2012 г., през които е изплатен дивидент във високи размери.

Капитал (в хил. лв.)

	Собствен капитал	Привлечен капитал
2008	30 602	-
2009	63 153	51 574
2010	65 927	69 133
2011	65 628	69 349
2012	64 628	63 675
2013	65 182	86 708
2014	95 743	114 389
2015	97 152	207 057
2016	98 579	88 178
2017	99 945	84 188

1.3. Управление

Фондът се управлява от Съвет на директорите (СД), който се състои от седем члена. СД организира и ръководи текущата дейност на Фонда при осъществяване на всички негови функции.

През 2017 г. бяха проведени 13 заседания на СД.

През разглеждания период, с решения на Министъра на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на представител на държавата като едноличен собственик, бяха извършени следните промени в състава на СД:

➤ На 18 януари 2017 г. с Протокол № ТЗ-2/18.01.2017 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството освободи Лариса Манастьрли като член на СД и на нейно място избра Деница Пламенова Николова.

➤ На 14 февруари 2017 г. с Протокол № ТЗ-5/14.02.2017 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството освободи Малина Валентинова Крумова като член на СД и на нейно място избра Добринка Веселинова Кръстева.

➤ На 6 юни 2017 г. с Протокол № ТЗ-25/06.06.2017 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството освободи Деница Пламенова Николова като член на СД и на нейно място избра Евгени Димитров Стоев.

➤ На 9 ноември 2017 г. с Протокол № ТЗ-52/09.11.2017 г. Министърът на регионалното развитие и благоустройството освободи Мария Благоева Лазарова като член на СД и на нейно място избра Валерия Светославова Калчева-Бочукова.

Към 31 декември 2017 г. Съветът на директорите е в следния състав: Добромир Симидчиев – Председател, Пламен Илиев – член, Валерия Калчева – член, Добринка Кръстева – член, Юлия Цолова – член, Евгени Стоев – член и Надя Данкинова – член и изпълнителен директор.

Според българското законодателство ръководството следва да изгответя индивидуален финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния индивидуален финансов отчет към 31 декември 2017 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като индивидуалният финансов отчет е изгoten на принципа на действащото предприятие.

Доклад за дейността

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягане и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

1.4. Човешки ресурси

През 2017 г. фондът разполага с основния си персонал, който притежава подходяща квалификация и опит, отговарящи на нуждите на дружеството.

Дейността си Фондът осъществява чрез администрация, разпределена в следната структура:

- Дирекция „Финанси и финансово инструменти“;
- Дирекция „Кредитиране и мониторинг“;
- Дирекция „Управление на риска“;
- Дирекция „Обща администрация“;
- Звено за вътрешен одит.

През 2017 г. одобрената численост на персонала е от 21 бройки. Към 31.12.2017 г. 4 от бройките не са заети. Дружеството не планира съществени промени в сферата на човешките ресурси през 2018г.

Правното обслужване, както и хардуерната и софтуерна поддръжка, се извършват от външни доставчици.

1.5. Управляваща банка

Съгласно правилата на Фонда дейността му се подкрепя от Управляваща банка. Тя се избира с прозрачна процедура по реда на Закона за обществените поръчки. Управляващата банка подпомага Фонда в процеса на одобряване, администриране, наблюдение и събиране на предоставените кредити.

През 2017 г. се проведе процедура за избор на Управляваща банка на „Фонд за органите на местното самоуправление в България-ФЛАГ“ ЕАД. В определения срок беше получена една оферта от „Уникредит Булбанк“ АД. На 01.12.2017 г. беше подписан договорът с избрания изпълнител за срок от 5 години, считано от датата на подписване.

1.6. Промени в политиките и вътрешните нормативни актове на ФЛАГ

През 2017 г. с цел усъвършенстване и развитие на политиките на Фонда бяха извършени промени в следните вътрешни правила:

➤ С решение от Протокол № 150 от 19.05.2017 г. Съветът на директорите на фонда одобри промени в правилата за финансиране, свързани с допълнения на текстове, обхващащи предмета на финансиране, финансиирани обекти и цел на предоставените заеми, както и прецизиране на текстове във връзка с разширение на дейността на фонда.

➤ С решение от Протокол № 150 от 19.05.2017 г. Съветът на директорите на фонда одобри промени в Правилата за атестиране на служителите на фонда. Промените са продиктувани от настъпилото изменение в структурата на фонда и взаимовръзките между отделните структурни звена.

➤ С решение от Протокол № 153 от 30.08.2017 г. Съветът на директорите на фонда одобри промени в Ценовата политика на ФЛАГ, като с оглед прецизиране на текстовете и улеснено актуализиране на елементите ѝ се въвежда Приложение 1 към нея, в което се посочват конкретните стойности на всеки елемент.

Доклад за дейността

➤ С решение от протокол №153 от 30.08.2017 г. Съветът на директорите на фонд ФЛАГ одобри промени в Политиката за оценка на риска на „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ“ ЕАД. Промяната касае изменение на начина на изчисление на рисковата надбавка; намаляване на стъпката за оценяване на риска от 0.25 % на 0.10 %, прецизиране на текстовете и добавяне на нова глава „Мониторинг“, съгласно изискванията на Правилата за финансиране на фонда.

2. Отчет за дейността**2.1. Основни резултати от кредитната дейност за 2017 г.**

Средата, в която ФЛАГ оперира през 2017 г. може да се характеризира с наличие на конкуренция от търговските банки. Новият Закон за обществените поръчки направи достъпа на общините до ресурса на търговските банки по-лесен и бърз. Банките от своя страна предприеха агресивна политика по финансиране на общините при ниски лихвени нива. Това, както и липсата на механизма за финансово подпомагане на общините при финансиране от фонда, поставя ФЛАГ на изцяло пазарен принцип в конкуренция с търговските банки.

През 2017 г. са постъпили 71 искания за кредит от 45 общини на обща стойност 72 386 хил. лв. През 2017 г. са разгледани и оценени 69 искания за кредит, като одобрение са получили всички искания на обща стойност 71 574 хил. лв., подкрепящи изпълнението на проекти за 396 млн. лв.

Осредненият процент на дела на кредита в общия бюджет на кредитирания проект е 18% за 2017 г. „Типичният“ кредит, предоставян на общините за мостово кредитиране, е със средни стойности от 940 хил. лв. и със среден матуритет от 12 месеца. Средният размер на кредитите, погасявани със собствени средства, е 1 546 хил. лв., със среден матуритет от 80 месеца.

Средната цена на кредит през 2017 г. е 2,997%, при стойност 6-месечен EURIBOR от 0% и надбавка на ФЛАГ от 1,083%.

Таблицата по-долу представя информация за одобрените кредити през 2017 г. по видове кредити и по източник на погасяване на главниците.

Вид кредити	Брой кредити 2017 г.	Стойност на одобрените кредити 2017 (в хил. лв.)
Дългосрочни	27	41 099
в т.ч. мостово	19	24 572
в т.ч. за самоучастие	8	16 527
Краткосрочни	42	30 475
в т.ч. мостово	39	29 991
в т.ч. за самоучастие	3	484
Общо	69	71 574

ФОНД ЗА ОРГАННИТЕ НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В БЪЛГАРИЯ – ФЛАГ ЕАД

Доклад за дейността

На следващите две таблици е представена структурата на кредитната дейност на фонда за 2017 г. на база одобрени кредити през годината, по оперативни програми и по източници за погасяване на главниците.

По оперативни програми	Брой кредити	Общ размер (хил. лв.)	Размер в хил. лева			Матуритет в месеци		
			Мин.	Макс.	Среден	Мин.	Макс.	Среден
ОПРР	32	42 145	219	3 811	1 317	8	108	15
ОПОС	8	22 354	456	5 000	2 794	15	174	91
ПРСР	2	280	140	140	140	12	12	12
TGS	13	4 698	73	1 031	361	7	58	17
ОПРЧР	10	1 494	78	623	149	7	24	11
<i>Други програми</i>	4	603	108	270	151	7	12	10

По източник за погасяване	Брой кредити	Общ размер (хил. лв.)	Размер в хил. лева			Матуритет в месеци		
			Мин.	Макс.	Среден	Мин.	Макс.	Среден
ДБФП	58	54 563	73	5 000	941	7	29	12
Собствени средства	11	17 011	109	4 941	1 546	10	174	80

Усвоените средства през 2017 г. по сключени договори за кредит с трети лица възлизат на 50 636 хил. лв., а погашенията са в размер на 43 558 хил. лв.

През 2017 г. са подписани общо 72 анекса. Исканията за анексиране на договори за кредит са основно с цел удължаване на срока за погасяване - 21 на брой, исканията за удължаване на срока за усвояване са 9, тези, които променят и двата срока, са 8. Броят на анексите, попадащи в категория „Други“ е 34. Причините са промяна на сметки, промяна в погасителния план вследствие на извършено частично предсрочно погасяване, намаляване на рисковата надбавка (14 броя). През 2017 г. са подписани 3 анекса за преструктуриране на кредити.

Активните кредити към 31.12.2017 г. са 189 на стойност 143 294 хил лв. Кредитите са разпределени по вид както следва:

- Мостови кредити – 41 019 хил. лв. (28,6% от активните кредити)
- Собствено участие – 102 275 хил лв. (71,4 % от активните кредити)

Към 31 декември 2017 г. няма отчетени кредити в просрочие над 30 дни.

2.2. Обобщени резултати от дейността по години

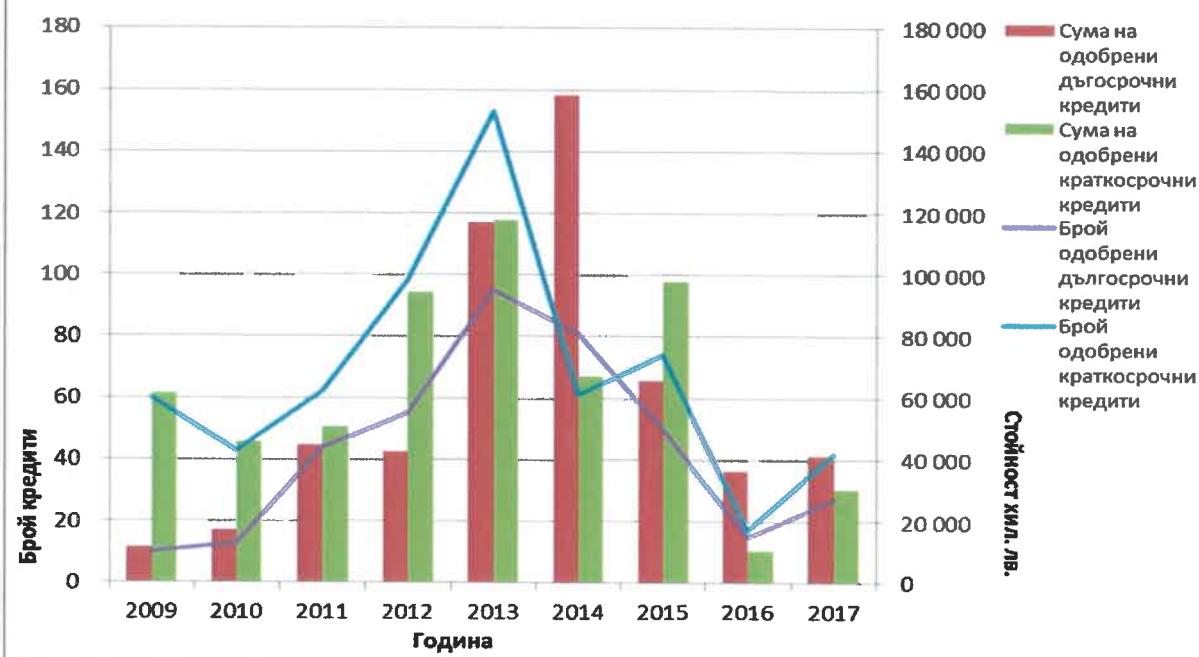
В таблицата е показано развитието на дейността на ФЛАГ от 2009 г., когато стартира кредитната си дейност, до края на 2017 г. Характерно за дейността на дружеството е обвързаността с хода на изпълнение на Оперативните програми – цялостното забавяне на дейностите по договорите за безвъзмездна помощ от програмен период 2007 – 2013 доведе до пик в търсениято на ресурс през 2014 г. и 2015 г. когато проектите трябваха да бъдат успешно финансираны.

Видно от резултатите за 2016 и 2017 г., проектите от програмен период 2014 – 2020 през 2016 г. са били в начален стадий на изпълнение и това обуславя по-малкото на брой отпуснати кредити. През 2017 г. вече има проекти, които навлизат в същинска фаза на изпълнение и за които общините имат нужда от ресурс. Поради тази причина, броят одобрени кредити се е увеличил два пъти.

Одобрени кредити – стойност (в хил. лв.) и брой

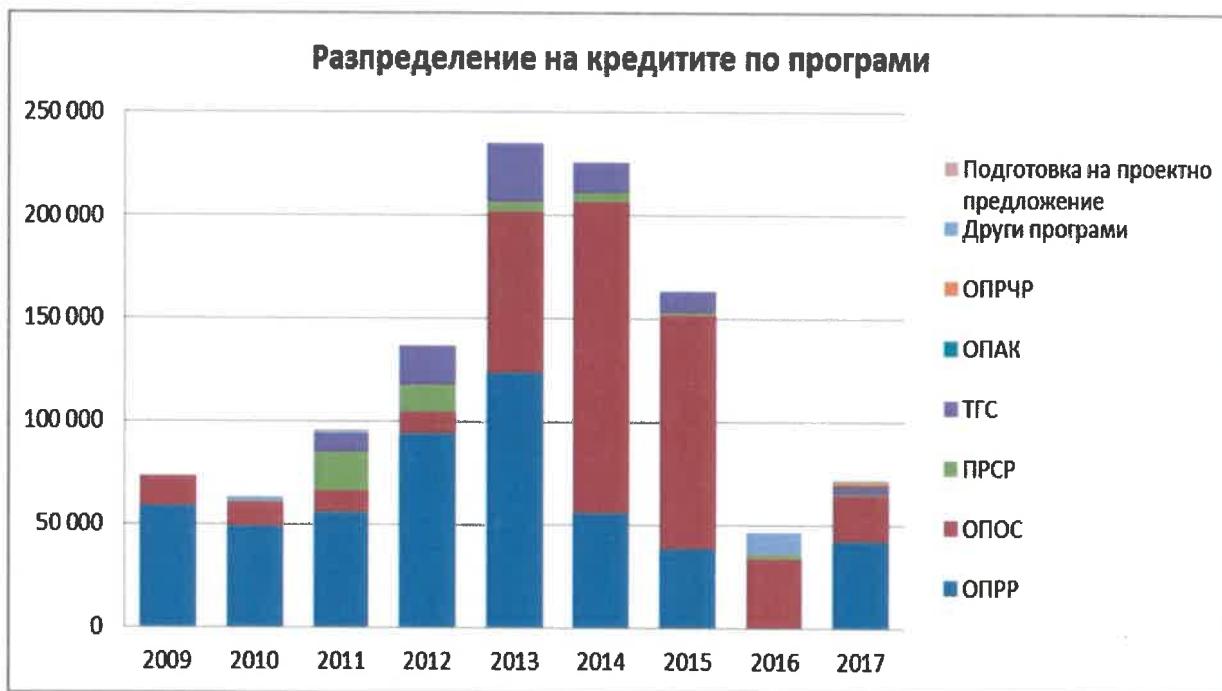
Година	Сума на одобрени дългосрочни кредити	Сума на одобрени краткосрочни кредити	Обща сума на одобрени кредити	Брой одобрени дългосрочни кредити	Брой одобрени краткосрочни кредити	Общо брой кредити
2009	11 290	61 486	72 776	10	60	70
2010	17 043	45 742	62 785	13	43	56
2011	44 695	50 748	95 443	44	62	106
2012	42 398	94 162	136 560	55	98	153
2013	117 170	117 886	235 056	95	153	248
2014	158 399	67 158	225 557	81	61	142
2015	65 462	97 653	163 115	50	74	124
2016	36 306	10 318	46 624	15	17	32
2017	41 099	30 475	71 574	27	42	69
Общо	533 862	575 628	1 109 490	390	610	1000

Стойност и брой одобрени кредити по години

Одобрени кредити по програми (в хил. лв.)

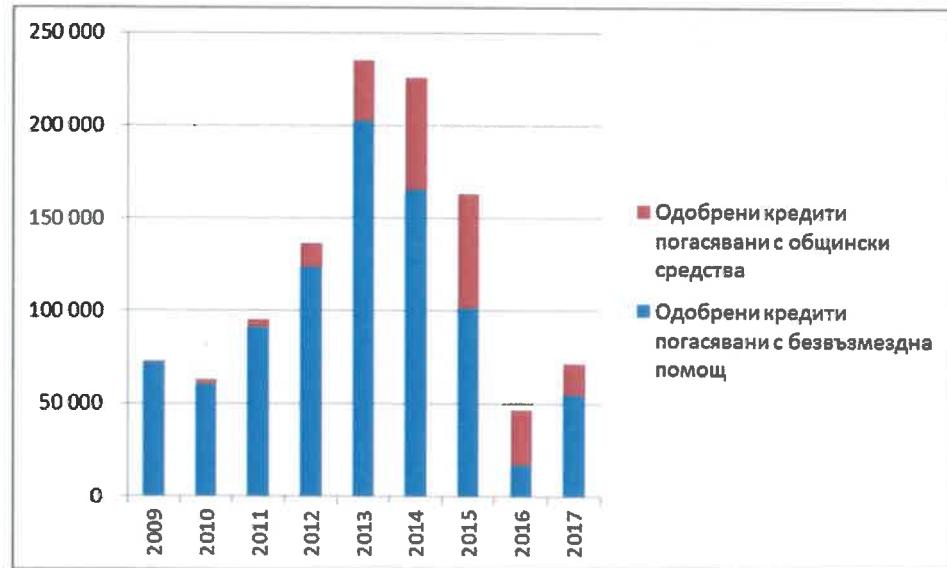
	ОПРР	ОПОС	ПРСР	ТГС	ОПАК	ОПРЧР	Други програми	Подготовка на проектно предложение
2009	58 851	13 774	-	-	-	-	-	151
2010	48 881	11 992	425	-	-	-	1 487	-
2011	55 464	10 687	18 720	8 919	330	-	1 051	272
2012	93 781	10 899	12 723	19 157	-	-	-	-
2013	123 455	77 907	5 198	28 496	-	-	-	-
2014	55 795	150 866	4 321	14 575	-	-	-	-
2015	38 107	113 181	1 091	10 736	-	-	-	-
2016	250	33 248	2 095	-	-	-	11 031	-
2017	42 145	22 354	280	4 698	-	1 494	603	-
Общо	516 729	444 908	44 853	86 581	330	1 494	14 172	423

Одобрените кредити, според източника на погасяване, са показани в таблицата по-долу. Видно е, че в началото на всеки програмен период няма голямо търсене на кредити за финансиране на собствено участие. Причината за това е, че съфинансирането се осигурява до края на изпълнение на проекта. Поради това общините кандидатстват за кредити за осигуряването му на по-късен етап.

Одобрени кредити според източника на погасяване (в хил. лв.)

	Одобрени кредити погасявани с безвъзмездна помощ	Одобрени кредити погасявани със собствени средства
2009	71 846	930
2010	60 430	2 355
2011	91 384	4 059
2012	123 562	12 998
2013	202 468	32 588
2014	165 216	60 341
2015	101 936	61 179
2016	16 794	29 830
2017	54 563	17 011
Общо	888 199	221 291

2.3. Информация и публичност

За целите на информация, публичност и прозрачност в работата ФЛАГ подържа интернет страница с актуална и пълна информация за дейността.

Представители на фонда взеха участие в срещи, дискусионни форуми и обучения на Националното сдружение на общините в Република България, като представиха политиките на фонда, възможностите за финансиране през програмен период 2014-2020, като се предоставиха и конкретни консултации на екипите на общините.

На 15-17 октомври 2017 г. в к. к. Албена се проведе Годишната среща на местните власти и ОБЩИНСКО ЕКСПО 2017. На срещата е представена новата брошура на фонда и са раздадени реклами материали. Екипът на фонда участва в дискусионните форуми и се провежда множество двустранни срещи с участниците във форума.

В периода 9-10 ноември 2017 г. Изпълнителният директор на Фонда участва в събитието „Академия за общински съветници“, организирано от „НСОРБ-Актив“ ЕООД, където представи възможностите за финансиране на общинските инвестиции чрез БФП, финансови инструменти, както и чрез комбиниране на двата източника на средства.

Доклад за дейността

На 23-24 ноември 2017 г. се проведе Деветата национална среща на евро експертите от общините НСОРБ, на която взеха участие Изпълнителния директор и експерти от фонда.

Представители на фонда участват редовно в работата на комитетите по наблюдение на ОП „Региони в растеж“ и ОП „Околна среда“.

2.4. Мониторинг

Изградена е система за периодичен и текущ мониторинг. През 2017 г. продължи интензивната комуникация с Управляващите органи на всички програми, по които общините подадоха искания, относно изпълнението на проектите им, както и за състоянието на проблемни проекти с вече отпуснати кредити от ФЛАГ. Осъществена е регулярна връзка за обмен на информация за извършени плащания и верификации, за констатирани нередности и други. Достъпът до ИСУН дава възможност за постоянна актуална информация за проектите, които фондът финансира. Извършва се текущ преглед на портфейла и анализ на финансовото състояние на клиентите с цел предприемане на необходимите действия за редовно обслужване на кредитите и недопускане на просрочия.

3. Участие на ФЛАГ във финансови инструменти

3.1. Оперативно споразумение между Фонд ФЛАГ, ФУГР и МРРБ.

През 2017 г. бе инициирана процедура по прехвърляне на правата и задълженията на УО на ОПРР по отношение на Оперативното споразумение към „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ (ФМФИБ) ЕАД. В тази връзка Съветът на директорите на ФЛАГ ЕАД взе необходимите решения за подписване на Споразумение за прехвърляне и заместване между МРРБ, ФЛАГ, ФУГР и ФМФИБ. Необходимо бе и разрешение на единоличния собственик на капитала на ФЛАГ ЕАД – Държавата, представлявана от министъра на регионалното развитие и благоустройството. Разрешението бе получено на 9 ноември 2017 г. Към 31.12.2017 г. Споразумението не е подписано.

Във връзка с гореописаното Споразумение за прехвърляне и заместване, през годината бе инициирано и съгласуването на Споразумение за изменение № 6. Целта му е да уреди взаимоотношенията между ФУГР ЕАД, ФЛАГ ЕАД и ФМФИБ ЕАД, след като последният поеме отговорността по управление на инициативата JESSICA. През 2017 г. бяха получени всички разрешения за сключването на това споразумение, освен от министъра на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на принципал на ФЛАГ. Предвид че Споразумението за заместване не е подписано, Споразумение за изменение № 6 също не е подписано.

3.2. Увеличение на капитала на дъщерното дружество на ФЛАГ – ФУРГ ЕАД

С Протокол № ТЗ-12/22.03.2017 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството дава разрешение за увеличение на акционерния капитал на „Фонд за устойчиво градско развитие на София“ ЕАД от 500 000 лева на 5 000 000 лева, разпределен в 5 000 броя обикновени налични поименни акции с номинална стойност от 1 000 лева за всяка една акция, чрез издаване на 4 500 нови обикновени, налични поименни акции, всяка с право на един глас, с номинална стойност от 1 000 лева за всяка една акция и при емисионна стойност от 1 000 лева за всяка една акция. Издадените нови акции от капитала на дружеството се поемат и записват изцяло от единоличния собственик на капитала на дружеството – „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ“ ЕАД.

3.3. Участие в процедура за избор на финансови посредници за изпълнение на инструмент „Фонд за градско развитие“ по ОПРР 2014-2020 г.

Процедурата за подбор на финансови посредници за „Фонд за градско развитие“ по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 е обявена от ФМФИБ през октомври 2017 г. Предоставеният ресурс по програмата, на стойност 353.3 miliona лева, е предназначен за финансиране на проекти за градско развитие в 39 града и регионален туризъм с териториален обхват в цяла България и е разпределен в три обособени позиции – Фонд за София, Фонд за Северна България и Фонд за Южна България.

През периода се финализира структурирането на Дружеството, което ще участва в процедурата за избор на финансови посредници – ДЗЗД „Фонд за устойчиви градове“, създадено по Закона за задълженията и договорите. В състава му влизат ФЛАГ, ФУГР, Сибанк, ОББ и Българска консултантска организация. През периода са взети всички необходими решения на управителните органи, изгoten и подписан е дружествения договор, уреждащ отношенията между партньорите и отговорностите им. В резултат на това, в рамките на срока за подаване на заявления, „Фонд за устойчиви градове“ подаде пълен пакет с изискуемите документи за трите обособени позиции.

Съгласно договора за създаване на дружество по ЗЗД „Фонд за устойчиви градове“ от 13.12.2017г. ФЛАГ поема ангажимента да осигури 10 % от съфинансирането по оперативното споразумение, ако такова бъде сключено, което дружеството ще инвестира в градски проекти.

3.4. Кредитна линия предоставена на „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД - дъщерно дружество

С договор от 28.11.2012 г. е предоставено финансиране в размер на 24 500 хил. лв. чрез кредитна линия на дъщерното дружество на фонда „Фонд за устойчива градско развитие“ ЕАД за инвестиране в градски проекти по инициативата JESSICA.

Към 31.12.2017 г. усвоената част от кредитната линия е в размер на 24 534 хил. лв., от които от етапа на реинвестиране усвоените средства са 250 хил. лв. Извършени са погасявания в размер на 2 912 хил. лв. На 31.12.2017 г. задължението на ФУГР към ФЛАГ е в размер на 21 622 хил. лв.

Към 31.12.2017 г. общият брой на финансираните проекти е 16. Стойността на одобреното финансиране е 50,6 млн. лв., от които 25,2 млн. лв. са средства от подземи ОПРР.

Четиринаесет от проектите са напълно завършени – 13 от първия етап на инвестиране и един от етапа на реинвестиране. По един от проектите от първия етап се извършват довършителни работи и предстои въвеждането му в експлоатация. Проектът за развитие на интегрирания градски транспорт, финансиран с рециклирани средства, предстои да бъде изпълнен.

4. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

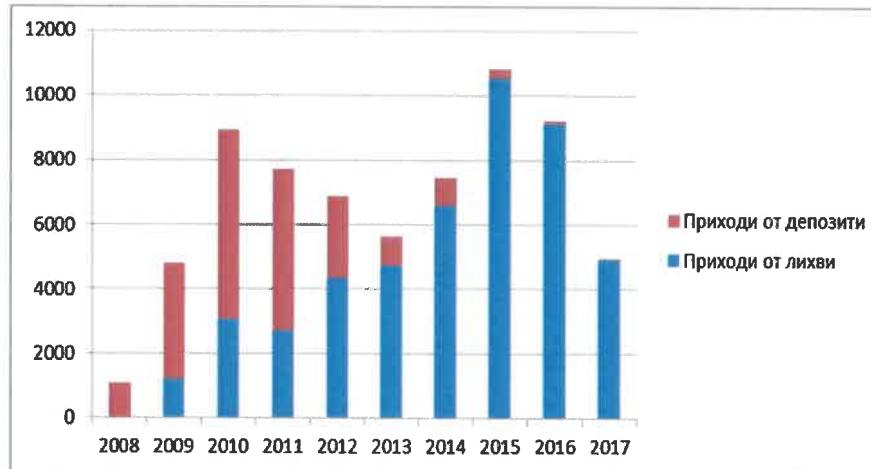
4.1. Структура на приходите

Предметът на дейност на Фонда предполага основните приходи на дружеството да са от кредитна дейност. В таблицата по-долу са посочени промените в структурата на приходите на дружеството през годините. Видно от нея е, че през първите години на работа на ФЛАГ основната част от приходите са били от депозити. Причината е от една страна в наличието на свободни средства и от друга страна във високите лихвени нива по депозитите.

Промяната на пазара на депозитни продукти, както и ангажирането на капитала на дружеството в кредити променя структурата на приходите и към края на 2017 г. едва 1 % от приходите са от депозити.

Приходи от лихви (в хил. лв.)

	Приходи от лихви	Приходи от депозити
2008	-	1 067
2009	1 215	3 570
2010	3 065	5 870
2011	2 708	5 016
2012	4 353	2 511
2013	4 739	881
2014	6 605	858
2015	10 527	306
2016	9 133	92
2017	4 920	40

4.2. Отчет за приходите

Приходите на дружеството за 2017 г. са в размер на 5 379 хил. лв. Структурата на приходите за 2017 г. е както следва:

- **Приходи от кредитна дейност** – Над 96,5 % от общите приходи на дружеството се формират от кредитната дейност
- **Приходи от управление на временно свободните средства** – Само 0,7% от приходите се формират от управлението на свободните средства

В таблицата по-долу са представени приходите на Фонда през 2017 г.

	ПРИХОДИ	Сума в хил. лв.	Дял в общите приходи в %
1	Приходи от лихви по кредити	4 917	91,41%
2	Приходи от наказателни лихви по кредити	3	0,06%
3	Приходи от такси по кредити	276	5,13%
4	Приходи от лихви - депозит	40	0,74%
5	Приходи от дивиденти	143	2,66%
	Общо	5 379	100%

Доклад за дейността**4.3. Приходи от свободни средства**

В изпълнение на вътрешните правила за управление на временно свободните средства, през първото тримесечие на 2017 г. бе проведена процедура за избор на банка, предоставяща депозитни услуги. Съгласно Решение на Съвета на директорите, взето с Протокол № 147/28.03.2017 г. средствата от изтичащия депозит, разкрит под формата на разплащателната сметка с преференциална доходност в „Уникредит Булбанк“ АД на датата на падеж са прехвърлени в разкритата текуша разплащателна сметка на дружеството в „Уникредит Булбанк“ АД.

През месец декември 2017 г. бе проведена процедура за избор на банка за съхранение на средствата от изтичащия годишен затворен депозит на дружеството. С решение на Съвета на директорите, взето с Протокол 157/19.12.2017 г. средствата от изтичащия депозит ще бъдат прехвърлени в деня на падежа в стандартна разплащателна сметка в Сибанк ЕАД. Причината е доходността, близка до 0, която предлагат банките и липсата на гъвкавост на затворения депозит.

4.4. Отчет и структура на разходите

Разходите на дружеството за 2017 г. са в размер на 2 446 хил. лв. преди обезценка. През 2017 г. нетният ефект от движението в обезценките по предоставени заеми е положителен. Като резултат към печалбата на ФЛАГ за 2017 г. се прибавят 64 хил. лв.

Таблицата по-долу представя видовете разходи на дружеството през 2017 г.

РАЗХОДИ		Сума в хил. лв.
1	Възнаграждения	573
2	Осигуровки	79
3	Одиторски услуги	11
4	Правни и консултантски услуги	15
5	Други външни услуги	62
6	Разходи за наем и поддр. на офис	56
7	Комуникационни услуги	7
8	Разходи за материали	19
9	Други разходи (данъци, абонамент, представителни)	64
10	Амортизации	28
11	Комисионна по договор за Управляща банка	397
12	Други банкови такси	376
13	Разходи за лихви по заеми	751
14	Курсови разлики	8
Общо		2 446

В следващата таблица са представени разходите на дружеството през 2017 г. по видове и дялът им в общите разходи:

	РАЗХОДИ	Сума хил. lv	Дял в общите разходи в %
1	Текуща издръжка	146	5,9%
2	Външни услуги	88	3,6%
3	Амортизации	28	1,1%
4	Възнаграждения – персонал, СД (вкл. осигуровки)	652	26,7%
5	Банкови такси, в т.ч. такса управляща банка	781	32 %
6	Разходи за лихви	751	30,7%
Общо разходи		2 446	100%

Доклад за дейността**4.5. Финансов резултат**

	Сума хил. лв.
Общо приходи	5 379
Общо разходи	(2 446)
Нетен ефект от движение в обезценки на заеми	64
Финансов резултат преди данъци	2 997

ФЛАГ завършва 2017 г. с финансов резултат в размер на 2 997 хил. лв. преди данъци. Нетната печалба на дружеството е в размер на 2 711 хил. лв.

4.6. Дивиденти и разпределение на печалбата

През 2017 г. с решение на Съвета на директорите от март 2017 г., дружеството формира фонд “резервен” в размер на 10 % от нетната печалба за 2016 г. в размер на 267 хил. лв., след което разпределя дивидент за държавата в размер на 1 345 хил. лв., които са изплатени през годината.

4.7. Привлечен капитал

През 2017 г. след направено проучване на лихвените нива на пазара и проведени преговори с Банка ДСК ЕАД, бяха предговорени условията по съществуващия заем от 2015 г. и се склучи нов договор за револвиращ дългосрочен кредит в размер на 40 млн. лв. при по-добри условия.

Общо договореният дългосрочен кредитен ресурс към 31.12.2017 г. е в размер на 158 млн. лв., разпределен по видове кредити и по кредитори както следва:

- Уникредит Булбанк АД, дългосрочен кредит с погасителен план от 22.11.2016 г. – 40 000 хил. лв.
- Сибанк ЕАД, револвиращ кредит от 04.06.2015 г. - 20 000 хил. евро /39 117 хил. лв./
- Сибанк ЕАД, револвиращ кредит от 22.11.2016 г. – 20 000 хил. евро /39 117 хил. лв./
- Банка ДСК ЕАД, револвиращ кредит от 17.05.2017г. – 40 000 хил. лв.

Към 31.12.2017 г. текущата експозиция по кредитите е както следва:

- Уникредит Булбанк АД – 34 286 хил. лв.
- Банка Сибанк ЕАД /2016 г./- 18 191 хил. евро /35 579 хил. лв./
- Банка Сибанк ЕАД /2015 г./- 0,00 евро /0,00 лв./
- Банка ДСК ЕАД - 14 549 хил. лв.

Общо текущата експозиция на привлечения капитал към 31.12.2017 г. е в размер на 84 млн. лв.

4.8. Финансови показатели

Във връзка със сключените договори за предоставяне на кредити на Фонда, ФЛАГ има задължението да спазва изискванията по отношение на определени финансни показатели. По този начин Фондът ще гарантира финансата си стабилност, а също и ще се постига увереност за ефективната му работа. Показателите са следните:

- Съотношение на просрочени заеми /заеми в просрочие 90 или повече дни към текущата експозиция на всички заеми/
- Съотношение за покритие на дълга – дълг / капитал
- Съотношение на ликвидни към общи активи /налични парични средства в брой и в банкови депозити с остатъчен падеж 90 или по-малко дни/

Доклад за дейността

В таблицата по-долу са представени отчетните стойности на показателите към 31.12.2017 г.

№	Показатели	Изисквания	Резултати към 31.12.2017 г.
1	Съотношение на просрочените заеми: коефициент на текущата експозиция на заемите в просрочие 90 или повече дни в портфеля на Заемополучателя на стойност не по-голяма от 5% от общата сума на текущата експозиция по всички заеми в своя портфейл.	не повече от 5%	0 %
2	Коефициент дълг към капитал: „Дълг” – финансов дълг на Заемополучателя; „Съствения капитал” - Капитал на Заемополучателя.	не повече от 2.5	0.84
3	Съотношение на ликвидни към общи активи: Ликвидни активи - наличните парични средства в брой и в банкови депозити (включително в БНБ) с остатъчен падеж от 90 или по-малко дни	не по-малко от 5%	10,53 %

4.9. Инвестиции

Към 31 декември 2017 г. ФЛАГ е единствен акционер във „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД, вписано в Агенция по вписванията на 23.04.2012 г.

4.10. Информация по чл. 187 д и чл. 247 от Търговския закон

През 2017 г. не са издавани, придобивани или прехвърляни акции от Дружеството.

Възнаграждението на ръководния персонал през 2017 г. е в размер на 148 хил. лева.

Към 31.12.2017 г. членовете на Съвета на Директорите имат следните участия по смисъла на чл. 247, ал. 2, т. 4 от ТЗ:

- Надя Йорданова Данкинова – изпълнителен директор и член на Управителния съвет на „Фонд за устойчива градско развитие на София“ ЕАД;
- Добромир Симидчиев - изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на "ХИДРОЛИА" АД, съдружник в "ТЮБОР" ООД с 50% участие в капитала;

4.11. Наличие на клонове и дъщерни дружества

През 2012 г. дружеството създава дъщерно дружество – „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД, което е 100 % собственост на „Фонд за органите на местното самоуправление – ФЛАГ“ ЕАД, с капитал 500 хил. лева.

С Протокол № ТЗ-12/22.03.2017 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството в качеството си на представител на държавата дава разрешение да бъде увеличен акционерният капитал на „Фонд за устойчиво градско развитие“ ЕАД от 500 000 лева на 5 000 000 лева.

Към 31.12.2017 г. дружеството няма клонове.

4.12. Управление на финансовия риск и финансови инструменти

Основните финансни пасиви на Дружеството включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски и други задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Дружеството. Дружеството притежава финансни активи като например, предоставени кредити, парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

През 2017г., както и през 2016г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Дружеството са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Дружеството прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно, по отношение дългосрочните си финансни пасиви с променлив (плаващ) лихвен процент. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез предоставяне на заеми с плаващи лихвени проценти.

Ликвиден риск

Ефективното управление на ликвидността на Дружеството предполага осигуряване на достатъчно оборотни средства, предимно, чрез поддържане на определен паричен ресурс на депозит. Изготвя се план за движение на паричните потоци на основа на бюджети, които са краткосрочни, а също на база на дългосрочното планиране.

Валутен риск

Дружеството не извършва покупки, продажби и предоставяне на заеми в чуждестранни валути, а получените заеми са в евро или лева. Тъй като валутният курс лев/евро е фиксиран на 1.95583, валутният рисък, произтичащ от евровите експозиции на Дружеството не е значителен.

Кредитен риск

Кредитен рисък е рисъкът, при който клиентите/контрагентите няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло дължимите на Дружеството суми в предвидения/договорен срок. В края на 2017 г. остатъкът от задълженията на трети лица към Дружеството е в размер на 143,401 хил. лв, а към края на 2016 година е бил 136,339 хил. лв. През 2017 Дружеството има вземания по предоставени заеми на свързани лица – 21,628 хил. лв. (2016 г.: 23,338 хил. лв.)

Управлението на кредитния рисък през 2017 г. се осъществява от Дирекция „Кредитиране и мониторинг“ и се наблюдава едновременно от Изпълнителния директор и от Съвета на директорите. Функцията по управление на кредитния рисък е осигуряване прилагането на подходяща инвестиционна политика по отношение на притежаваните финансни средства и респективно - съответствието на тази политика със свързаните процедури и контроли за текущо наблюдение на съответния кредит, депозит или вземане.

Рисковата кредитна експозиция се управлява чрез текущ анализ на способността на контрагентите/обслужващите банки да спазват договорните си задължения по плащане на лихвите и главниците, а и чрез поставяне на подходящи кредитни ограничения. Паричните депозити се правят в първокласни банки с добра репутация на българския пазар. В съответствие с приетите вътрешни правила за склучване на парични депозити покани за предоставяне на оферти се отправят само до банки, които имат право да извършват дейност на територията на Република България и имат присъден и неоттеглен (валиден и към момента на предаване на офертата) кредитен рейтинг с оценка не по-ниска от а) BB, присъдена от рейтинговите агенции Standard and Poor's или Fitch, или б) Ba2, присъдена от Moody's или в) BBB-, присъдена от БАКР.

Допълнително, текущо се наблюдава за наличие на концентрация на вземания в определен контрагент, и в случай на установяване на такава – съответният контрагент подлежи на специален текущ надзор. Начислената обезценка на предоставени заеми към 31 декември 2017 г. е на портфейлна база, като има и обезценки на специфични експозиции.

4.13. Действия в областта на научноизследователската и развойната дейност

През 2017 г. Дружеството няма изследвания и реализирани проекти в областта на научноизследователската и развойна дейност.

4.14. Важни събития, настъпили след датата на съставяне на годишния финансов отчет

На 14.02.2018г. е подписано Споразумение за прехвърляне и заместване между МРРБ, ФЛАГ, ФУГР и ФМФИБ, съгласно което правата и задълженията на УО на ОПРР по отношение на Оперативното споразумение се прехвърлят към „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ (ФМФИБ) ЕАД. Във връзка с гореописаното Споразумение за прехвърляне и заместване, на 19.02.2018г. бе подписано и Споразумение за изменение № 6 към Оперативното споразумение между ФЛАГ, ФУГР и ФМФИБ, уреждащо взаимоотношенията между ФУГР ЕАД, ФЛАГ ЕАД и ФМФИБ ЕАД, след като последният поеме отговорността по управление на инициативата JESSICA.

Не са настъпили други събития след 31 декември 2017г., които да налагат допълнителни корекции и/или оповестявания в индивидуалния финансов отчет на Дружеството за годината, приключваща на 31 декември 2017 г.

5. Бизнес програма на ФЛАГ за 2018 г.

Бизнес - планът за 2018 г. е изгответ въз основа на:

- Сключените договори за кредит, чието обслужване продължава през 2018 г.;
- Набор от допускания, основаващи се на опита на ФЛАГ;
- Проучване в края на 2017 г. за планираното търсене на ресурс и графиците и резултатите от обявените процедури за програмен период 2014 – 2020 г. и за нови програми по които бенефициенти могат да бъдат общини;
- Анализ на пазарната среда.

5.1. Обща оценка за търсения кредитен ресурс

В таблицата по-долу е представено разпределението на очакваното търсене на кредити през 2018 г. Заложеното търсене на ресурс е значително по-високо от отчетеното търсене през 2017 г. Това се дължи на ОП „Региони в растеж“ и заложените междинни цели в края на юни 2018 г. и навлизането на проектите в напреднала фаза на изпълнение.

Обобщена оценка за очаквания нов кредитен ресурс през 2018 г. в хил. лв. е представена в таблицата по-долу:

Програми	Мостово финансиране	Съфинансиране	Общо
ОПРР	80 818	10 000	90 818
ОПОС	15 000	5 000	20 000
ТГС	10 685	1 140	11 825
ОПРЧР	2 500	-	2 500
ПРСР и други	1 500	3 000	4 500
Общо	110 503	19 140	129 643

Доклад за дейността

5.2. Финансови приходи и резултат

На основание на направени допускания, анализа за дейността и разчетите за приходите и разходите през 2018 г. е определен прогнозен резултат от дейността преди обезценка и облагане в размер на 2 248 хил. лв.

Изготвил: Надя Данкинова – Изпълнителен директор
26 Март 2018 г.

